



# Stödmaterial i historia

---

Granskning av färdigheterna, de övergripande målen och modulernas innehåll  
i grunderna för gymnasiets läroplan 2019

# TILL LÄSAREN

## Hur ska du läsa stödmaterialet och hur kan du använda det i utarbetandet av den lokala läroplanen och som en del av din undervisning?

Det föreliggande materialet innehåller idéer, exempel och förslag till tolkning av den ämnesspecifika delen i läroämnet historia i grunderna för gymnasiets läroplan. Detta material kan utnyttjas i det lokala läroplansarbetet.

Den första delen av stödmaterialet öppnar upp de allmänna målen för läroämnet och de begrepp som används i grunderna för gymnasiets läroplan (GLP). Enligt GLP är "undervisningens uppgift att stärka den studerandes historiska tänkande". De kunskaper i historia som behandlas nedan är samtidigt delområden av det historiska tänkandet, vilka beskrivs på sidorna 288–291 i GLP.

Den andra delen av stödmaterialet preciserar den mångsidiga kompetensen i historia som beskrivs i grunderna för läroplanen. I stödmaterialet har de anmärkningar som kompletterar GLP-texten införts under respektive delområde av den mångsidiga kompetensen. Som läroämne har historia en nyckelställning för att målen för den mångsidiga kompetensen ska kunna uppnås inom gymnasieutbildningen.

I den tredje delen av stödmaterialet öppnas målen för kunskaperna, eventuella arbetsätt och förslag till bedömning upp för varje modul. Exempelen i stödmaterialet är förslag och binder inte det lokala läroplansarbetet.

# FÄRDIGHETER I HISTORIA

## FÄRDIGHET I HISTORIA

## Vad innebär färdigheten och hur kan den bedömas? Exempel för undervisningen

### Inhämtning och tolkning av historisk information

Inhämtande och tolkning av historisk information innebär den studerandes förmåga att söka och hitta information samt att särskilja väsentlig information från oväsentlig information.

Att inhämta information i sig är en allmän färdighet. Till det historiska tänkesättet hör däremot förmågan att bedöma historiens betydelse. Det förutsätter förmåga att förstå vad i mänsklighetens förflutna som å ena sidan har varit viktigt vid den aktuella tiden och å andra sidan vad som är viktigt sett ur dagens perspektiv. Beroende på det valda perspektivet kan olika fenomen, händelser eller utvecklingsförlopp vara av betydelse. Att hantera innehållshelheter av olika storlek är en del av inhämtningen och tolkningen av historisk information. Dessutom är förståelsen av principerna för sökmotorers algoritmer och av falska nyheter en del av kunskapen i att inhämta och tolka information. Man kan öva sig på att bedöma informationens tillförlitlighet samtidigt som man övar upp sina textfärdigheter i historia.

Studerandena kan öva sig i informationssökning på olika nivåer genom att söka information t.ex. i färdiga läromaterial, såsom läroböcker, färdiga databaser som läraren anvisat, bibliotek, sociala medier eller på ett mer öppet sätt utan att någon bestämd informationskälla angetts.

### Samband mellan orsak och verkan

Förståelse av samband mellan orsak och verkan innebär den studerandes förmåga att förstå bakgrunden till och följderna av historiska händelser, fenomen och utvecklingsförlopp. I förståelsen av orsak och verkan framhävs förståelsen av deras mångfald samt hur och vad olika orsaker har påverkat, hur olika konsekvenser har uppstått och hur långvariga de olika orsakerna och konsekvenserna har varit med tanke på det fenomen/den händelse som undersökts tidsmässigt. Det viktigt att kunna bedöma samspelet mellan orsak och verkan.

Studerandena kan till exempel granska och gå igenom orsakerna och konsekvenserna utifrån de ovan nämnda betoningarna genom att granska en händelse eller ett fenomen i historien eller nutid.

### Förändring och kontinuitet

I fråga om förändring och kontinuitet ska den studerande sträva efter att granska och förstå vilka förändringar som har skett och vad som har förblivit oförändrat under den period som granskas. Med hjälp av begreppen förändring och kontinuitet kan den studerande gestalta historiska händelser, fenomen och utvecklingsförlopp som meningsfulla helheter. Jämfört med att se samband mellan orsak och verkan är en granskning av förändring och kontinuitet vanligen kopplat till längre tidsperioder, och historiska händelser, fenomen och utvecklingsförlopp är inte nödvändigtvis alltid starkt sammankopplade. Med begreppen förändring och kontinuitet kan man också åskådliggöra den indelning som gjorts i efterhand av de historiska tidsperioderna.

Studerandena kan till exempel granska förändringar och kontinuitet under önskade tidsperioder på olika nivåer: konsekvenser för samhällen, stater och politik samt konsekvenser för olika människors och människogrupper liv.

---

**Tidsuppfattning  
(kronologiskt  
tänkande)**

Med tidsuppfattning, dvs. kronologiskt tänkande, avses den studerandes förmåga att uppfatta och förstå den tidsmässiga ordningen och samtidigheten i historiska skeenden och hur mycket tid som förflutit från en viss händelse, samt därigenom uppfattning av nutiden som ett resultat av den historiska utvecklingen och som utgångspunkt för framtiden. Med hjälp av tidsuppfattning kan den studerande utöver nutiden se sig själv som en del av den tidsmässiga kontinuiteten.

Studerandena kan t.ex. placera historiska händelser och fenomen som de känner till på en tidslinje i kronologisk ordning och se hur händelser och fenomen på olika regionala nivåer (världsdel, stat, lokal nivå) och levnadsnivåer (familj, släkt, gemenskap) förhåller sig tidsmässigt till varandra och till de olika historiska tidsperioderna.

---

**Historisk empati**

Historisk empati innebär den studerandes förmåga att sätta sig in i gångna tiders människors roll och ställning i ett historiskt sammanhang. Avsikten är att sträva efter att förstå människornas handlingar, tankar, känslor, erfarenheter och lösningar utifrån personens egna utgångspunkter. När man övar historisk empati kan man också försöka förstå hur händelserna och fenomenen under den aktuella perioden påverkade personens eller människogruppens liv.

Motsatsen till historisk empati är presentism, dvs. att värderingar och uppfattningar i nutiden överförs som sådana till det förflutna, till och med att man utifrån dagens värderingar värderar eller fördömer de handlingar gångna tiders människor utfört.

Studerandena kan ta på sig en verklig eller fiktiv människas roll som i en simulering eller ur personens synvinkel producera till exempel dagbok, brev, tidningsartiklar eller drama.

---

**Historisk  
textkompetens**

Historisk textkompetens innebär att den studerande kan läsa och tolka olika historiska källor och producera text som är typisk för läroämnet. Som källor används olika skriftliga källor (texter, bilder, statistik, ljud, video) samt t.ex. muntliga källor, byggnader och föremål.

Vid läsning och tolkning av en källa fäster den studerande först uppmärksamhet vid källans användningsändamål, målen för den som upprättat källan och den historiska kontext där källan har skapats. För det andra fäster den studerande uppmärksamhet vid källans sakinnehåll, dvs. vad källan berättar för oss. Källkritik är en del av färdigheten att läsa källan, där den studerande bedömer källans tillförlitlighet och syfte.

I historisk textkompetens ingår också förmåga att producera kunskap om det förflutna genom den studerandes tolkning. På samma sätt som vid läsning kan den studerande också vid produktion uttrycka sin förståelse och tolkning i skriven form, t.ex. i form av text, bilder, statistik, ljud och video.

Historisk textkompetens stärker den studerandes multimodala färdigheter. Det för historia typiska sättet att läsa och tolka källor ger färdigheter att bedöma informationens tillförlitlighet även i dagens värld. Den studerande förstår textkompetensen genom att behärska processerna för att skapa historisk kunskap och därigenom också historieforskningen.

Den studerande kan öva sig i historisk textkompetens genom att läsa och tolka olika historiska källor av olika slag och producera historiekunskap i olika former. Textkompetensen kan spjälkas upp i olika delar vid läsning (användningsändamål, mål, mer omfattande källkritik, placering i en historisk kontext, vad källan berättar) och produktion.

---

---

**Användning av historia**

Historieundervisningens uppgift är att stärka den studerandes förmåga att identifiera och förstå hur historien används och missbrukas politiskt och samhälleligt. Förmågan att bedöma hur historien används har en stark koppling till historisk textkompetens och färdighet att göra olika tolkningar.

Studerandenas förhandsinformation eller förhandsuppfattning om historien baserar sig ofta på historiekultur, till exempel historiska serier, filmer eller böcker eller på det kollektiva minnet. De tolkningar av det förflutna som följer av historiekulturen kan stå i strid mot den vetenskapliga historieskrivningen. Historiepolitik innebär att man använder historiska tolkningar så att målet är att rättfärdiga dagens politik.

Studerandena kan t.ex. granska historietolkningar eller påståenden som framförts i offentligheten och analysera hur motiverade de är. Studerandena kan hänvisas till att fundera över vilket mål den föreslagna tolkningen i dag vill rättfärdiga och att granska de vardagliga uppfattningar om historien som historiekulturen skapat.

---

**Färdighet att göra olika tolkningar**

Färdighet att göra olika tolkningar innebär att den studerande har förmåga att se historiska händelser, fenomen och utvecklingsförlopp ur olika perspektiv. I förståelsen av olika perspektiv framhävs den historiska informationens tolkningskaraktär.

Förståelsen för att historien kan tolkas på olika sätt stärker den studerandes förmåga att bryta ner stereotyper och respektera andras identiteter. Det bidrar till att identifiera och analysera sådana historietolkningar som syftar till att begränsa nutidens och framtidens alternativ.

Studerandena kan till exempel läsa tolkningar som hänför sig till olika historiska händelser och fenomen via olika aktörers synvinklar, fundera över orsakerna till olika synvinklar och bedöma vilka tolkningar som är mer objektiva och vilka som är mer subjektiva.

---

**Historiskt medvetande**

Historiskt medvetande är som begrepp ett överbegrepp som liknar historiskt tänkande och som inbegriper flera färdigheter som är typiska för historia. Historiskt medvetande syftar på förmågan att förstå växelverkan mellan det förflutna, nutiden och framtiden. Historiskt medvetande hänför sig både till tidsuppfattning och till färdighet att göra olika tolkningar. Utöver att den studerande kan placera sig själv och sin tid i ett tidsmässigt kontinuum, inbegriper historiskt medvetande förmåga att upptäcka hur tolkningarna av det förflutna påverkar uppfattningarna om nutiden och förväntningarna på framtiden.

Historiskt medvetande kan delas in i olika delar och övas med hjälp av förändring och kontinuitet, tidsuppfattning, historisk textkompetens, användning av historia och färdighet att göra olika tolkningar.

---

# MÅNGSIDIG KOMPETENS

## ALLMÄNT

Läroämnet historia stödjer utvecklingen av den studerandes identitet och hens förmåga att agera etiskt. Undervisningen hjälper den studerande att utvecklas till en bildad och fördomsfri samhällsmedlem. Målen för undervisningen i historia uppfylls i anknytning till målen för mångsidig kompetens.

Enligt Grunderna för gymnasiet läroplan (s. 63) är syftet att den studerande med studierna inom samtliga delområden av den mångsidiga kompetensen ska

- iaktta och analysera moderna företeelser och verksamhetsmiljöer och lära sig finna element för att skapa en bra framtid
- kunna uttrycka motiverade synpunkter på önskvärda förändringar och uppmuntras att stödja etiskt hållbara lösningar både vad gäller den egna vardagen och samhället
- få möjligheter att utmana sin egen bekvämlighetszon och dela med sig av sitt kunnande samt möjligheter till kollaborativt lärande och att tillsammans komma med idéer och utveckla lösningar.

Dessa mål är till stor del centrala mål för undervisningen i historia och samhällslära. Historia och samhällslära har en nyckelroll särskilt när det gäller att uppnå de två första målen. De mål som ställts upp för samtliga delområden av den mångsidiga kompetensen framhävs i undervisningen i historia och samhällslära till exempel på följande sätt:

- Grunderna för gymnasiet läroplan betonar framtidsinriktning: utan kännedom om historien är det omöjligt att bedöma nutiden och framtiden (historiskt medvetande).
- Historien som läroämne granskar samhällsförändringen och samhällsutvecklingen i olika tidsmässiga och geografiska sammanhang (förändring och kontinuitet).
- Samhällsläran ger träning i att analysera samhällets verksamhet och framföra motiverade åsikter (aktivt medborgarskap).
- Eftersom ingetdera läroämnet söker eller ger absoluta svar, framhävs i undervisningen kommunikations- och argumenteringsförmåga samt färdighet att göra olika tolkningar.

## KOMPETENS FÖR VÄLBEFINNANDE

Historieämnet stärker den studerandes **kompetens för välbefinnande** genom att den studerande utvecklar ett etiskt tänkande, empatisk förmåga och färdigheter att ta andra människor och deras synpunkter och behov i beaktande. Läroämnet stödjer den studerandes sökande efter en egen identitet, hjälper den studerande att strukturera sin självbild samt främjar hens förmåga att känna igen och använda sina egna styrkor. Undervisningen fördjupar även förståelsen av välfärdssamhällets utveckling.

Historieundervisningen stöder skapandet av en egen identitet och synliggör mångfalden av identiteter och förändringen i olika tidsmässiga och geografiska kontexter.

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- HI3, HI4, HI5 och HI6: världsbildens utveckling, finskhetens uppkomst, uppbyggandet av en egen identitet, användningen av historien

Studierna i historia bidrar till att relatera osäkerheten i den föränderliga världen till en större historisk kontext och ställa dagens händelser och fenomen i ett bredare perspektiv. Historiskt sett är förändring alltid närvarande i världen och är inte i sig bra eller dålig.

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- H1: förändringar i befolkning och klimat – ny uppgång efter kriser; lösningar på problem (t.ex. arbetsförhållanden)
- HI1-modulens roll som öppnare av samhällets och ekosystemens historiska välbefinnande, anpassnings sätt vid olika tider
- HI2: att följa och förstå internationella relationer
- HI3: välfärdssamhällets utveckling (förändring och kontinuitet)

## KOMMUNIKATIV KOMPETENS

I undervisningen i historia synliggörs den **kommunikativa kompetensen** i målen för läroämnet samt i arbetssätten. I historieämnet grundar sig arbetssätten på diskussion och interaktion och man utgår från de studerande. Väsentligt för studierna i historia är att lära sig möta, förstå och acceptera olika sätt att tänka och arbeta. Förmågan att lyssna till och förstå andra samt att argumentera på ett sätt som respekterar andras synpunkter främjar, förutom den studerandes lärande, även de sociala färdigheterna och samarbetsförmågan. Den empatiska förmågan utvecklas samtidigt som känslan av delaktighet och upplevelsen av en positiv lärmiljö stärks hos alla.

I historieundervisningen betonas mångsidiga sätt att producera och publicera information samt övas faktabaserad argumentation.

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- genomgående i alla moduler
- övningar i att skriva essäsvår från och med de första modulerna

Yttrandefrihetens betydelse framhävs genom att jämföra olika historiska och nutida samhällen.

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- till exempel HI2 och H4: yttrandefrihet och rätt att uttrycka sin politiska åsikt utan rädsla för förföljelse (med beaktande av yttrandefrihetens gränser)

Historisk empati stärker förmågan att sätta sig in i någon annans ställning

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- genomgående i alla moduler
- se även Etisk kompetens och miljökompetens

## TVÄRVETENSKAPLIG OCH KREATIV KOMPETENS

Utgångspunkten för läroämnet är att den studerande lär sig använda och kritiskt analysera olika informationskällor och bedöma deras tillförlitlighet samt förstå och värdesätta betydelsen av forskningsbaserad kunskap. I undervisningen övar den studerande sig att fördomsfritt och kreativt producera, kombinera och tillämpa information inom tvärvetenskapliga nätverk med siktet inställt på framtiden. Historieämnet stärker på många sätt den studerandes **tvärvetenskapliga och kreativa kompetens** samt utvecklar multilitteraciteten. Undervisningen ska i mån av möjlighet inkludera samarbete med högskolor.

Utgångspunkten för undervisningen i historia och samhällslära är att uppskatta och förstå forskningsbaserad kunskap, vilket gör det möjligt att bilda motiverade tolkningar och slutsatser. Samhällelig eller historisk kunskap är inte en åsiktsfråga, utan i bägge läroämnena ska tolkningen basera sig på tillgänglig evidens och vetenskapsområdenas sätt att bygga upp kunskap. Språkmedvetenhet innebär att varje lärare är lärare i det egna läroämnets språk och begrepp.

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- genomgående i alla moduler

Att bedöma tillförlitligheten hos information utgör historieundervisningens kärna. Det lässätt som kännetecknar historia, dvs. att betrakta texter som föremål för tolkning, inte som neutral information, stärker studerandenas förmåga att agera i en föränderlig informationsmiljö. Stärkandet av textkompetensen i historia stärker den studerandes multimodala färdigheter. Målsättningen förutsätter en systematisk användning av olika texter i undervisningen.

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- genomgående i alla moduler
- HI2: informationspåverkan

## SAMHÄLLELIG KOMPETENS

I undervisningen i historia betonas betydelsen av mänskliga rättigheter, jämlikhet och jämställdhet på ett sätt som stödjer den studerandes **samhälleliga kompetens**. Olika möjligheter till demokrati, aktivt medborgarskap och internationellt samarbete studeras utifrån principerna för en hållbar framtid. En central del av läroämnet är att stärka den studerandes källkritiska förmåga och medieläskunnighet. Historiestudier hjälper den studerande att bli medveten om samt tolka och bedöma hur historisk kunskap används som ett samhälleligt och politiskt verktyg. Historiemedvetenheten utgör en bas för den studerandes demokratiska aktivitet och utvecklar påverkansmöjligheterna.

Undervisningen i historia hjälper den studerande att förstå förändringarna i samhällen som en följd av människors verksamhet samt att gestalta sina egna möjligheter att påverka dagens och framtidens samhällen (förändring och kontinuitet).

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- Temat genomgående i båda läroämnena (HI och SL)
- Till exempel HI3 och det finländska samhällets utveckling, HI1 och samhällenas förändring, HI4 förändringen av världsbilden till en vetenskaplig världsbild

## ETISK KOMPETENS OCH MILJÖKOMPETENS

I läroämnet historia granskar man hur beroendeförhållandet mellan människan, naturen och samhället har förändrats under en längre tidsperiod. De här frågorna behandlas som en del av arbetet för en hållbar framtid utifrån målen för **etisk kompetens och miljökompetens**. Undervisningen i historia fördjupar den studerandes förståelse för hur samhällets nutida värdegrund har formats, samt ger färdigheter att förstå och lösa komplexa fenomen ur en humanistisk synvinkel. Historisk empati stärker den studerandes förmåga till mångsidig etisk reflektion.

Den historiska granskningen av förändringarna i miljön och klimatet ger färdigheter att granska grunderna för dagens verksamhet och konsekvenserna av de lösningar som gjorts.

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- särskilt HI1, miljöhistoria



- lösningscentrerat tillvägagångssätt

Att sätta sig i tidigare människors ställning stärker förmågan att sätta sig i en annan människas ställning och förstå hans eller hennes lösningar utifrån de utgångspunkter som gällde vid den aktuella tiden (historisk empati).

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- genomgående tema

## GLOBAL OCH KULTURELL KOMPETENS

Historieämnet stärker den studerandes kunskap om kulturer och kulturarv och utvecklar på det sättet även den studerandes individuella, nationella, europeiska och globala identitet och stärker den studerandes **globala och kulturella kompetens**. Undervisningen i historia stödjer den studerandes utveckling till en ansvarsfull och internationellt orienterad samhällsmedlem som förstår mångfald. I läroämnet historia betonas varje individs rätt till sina kulturella rötter.

Historieundervisningen granskar hur attityderna och inställningen till andra kulturer har förändrats och hur de har motiverats vid olika tidpunkter.

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- HI1: upptäcktsresor, kolonialism
- HI2: Imperialism, dekolonisering
- HI4: det europeiska kulturarvet
- HI5: finländarnas, samernas och andra minoriteters kulturarv
- HI6: inställningen till icke-europeiska kulturer, en globaliserad värld

Historieundervisningen har en stark koppling till internationell kompetens.

Historieundervisningen uppmuntrar till respekt för kulturarvet men också till en kritisk reflektion över kulturarvet och ett mångsidigt förhållningssätt till det.

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- HI3: forandet av den finländska identiteten och myter i Finlands historia
- HI6: eurocentrism

Ett historiskt perspektiv på globaliseringen, forandet av ett globalt medborgarskap, nätverksbildningen i världen och ömsesidiga beroendeförhållanden bidrar till att förstå världen i dag och rikta in sig på framtiden.

Exempel på lämpliga moduler samt innehålls- och färdighetsmål:

- HI1: nätverksbildningen i världen
- HI2: en värld av ömsesidigt beroende
- HI6: den globaliserade kulturen

# MODULER

I tabellen nedan lyfts vissa viktiga historiska färdigheter fram modulvis. De allmänna historiska färdigheterna kan dock tillämpas i alla kurser. Tabellen är avsedd att stimulera och med hjälp av vissa exempel öppna upp färdigheter, arbetssätt och metoder för utvärdering i historia.

MODUL	FÄRDIGHETSMÅL I HISTORIA	EXEMPEL PÅ ARBETSSÄTT	BEDÖMNINGSMETODER
<b>Modul 1</b>	<p>Kronologiskt tänkande: uppfatta de stora linjerna i historien, förändring-kontinuitet, orsakssamband</p> <p>Historiska forskningsmetoder och användning av källor</p> <p>Historisk textkompetens, produktion av sakttext och källkritik</p>	<p>Följande arbetssätt stöder gruppbildningen och att växa till gymnasieelev samt ökar studiefärdigheterna:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• väcka intresse, skapa motivation</li><li>• informationssökning, kritisk bedömning och tillämpning av den</li><li>• olika källtyper och källkritik</li><li>• peer review</li><li>• färdigheter och sätt att arbeta tillsammans så att den studerande utvecklas och får tillfälle att visa sina färdigheter också som individ</li><li>• gemensamt producerad muntlig framställning, pedagogiskt drama, invändningsövning eller anförande</li><li>• gemensam innehållsproduktion: gemensam text eller bildanalys, analog eller digital produktion av video, tidslinje eller begreppskarta</li><li>• kreativ användning av lågtröskelteknologi</li><li>• få studerandena delaktiga till exempel i bekämpningen av klimatförändringen.</li></ul>	<p>Bedömningen av kunskaperna under studieperioden kan vara individuell eller en bedömning av gruppens resultat.</p> <p>Självutvärdering och peer review</p> <p>I de resultat som bedöms ingår uppgifter som kräver olika färdigheter</p> <p>Bedömningen gäller historisk kompetens och tillämpning av den.</p>

---

**Modul 2**

Användning av begrepp inom internationell politik och kontextualisering av fenomen

Betydelse, förändring-kontinuitet, orsakssamband

Användning av mångsidigt källmaterial och förmåga att koppla informationskällorna till ett sammanhang/historiskt fenomen, identifiering av intentioner (källans upphovsman, syfte, perspektiv)

Färdighet till mångsidig produktion (utöver texter även andra produkter och presentationer)

Förståelse för historisk empati

Till exempel en gemensam analys av den internationella politikens historia eller medierna i vår tid

Att följa det kontinuerliga nyhetsflödet främjar förmågan att leda sig själv.

Hitta exempel på historiepolitik, till exempel i totalitarism och i andra världskriget

Begreppsstudier genom spel eller i kontexter med historieinnehåll

Källor som hänför sig till den mikrohistoriska vardagen och människornas erfarenheter stärker den historiska empatin.

Tolkning av skämtteckningar och bilder

Modellering och simulering av konfliktlösningssituationer och byggande av en hållbar framtid

Kritisk granskning av olika medietexter

Förståelse för skillnaden mellan propaganda och evidensbaserad kunskap

Informationspåverkan och identifiering av desinformation t.ex. med hjälp av videomaterial

Bedömning av t.ex. medieuppföljning

Materialbaserade uppgifter som gör det möjligt att bedöma de historiska färdigheterna

---

<b>Modul 3</b>	<p>Historiska källor, föränderliga tolkningar och historisk kunskap som ett verktyg för historiepolitik</p> <p>Betydelse, historiekultur och byggande av identitet</p> <p>Förståelse för historisk empati</p> <p>Förståelse för historisk förändring och kontinuitet samt kronologiskt tänkande</p>	<p>Analys av den historietolkning av som framförs i offentligheten, användning och missbruk av historien</p> <p>Att upptäcka historiska tecken i närmiljön, t.ex. genom att röra sig där</p> <p>Minnesmärken, statyer, namn och föremål som formare av historiemedvetenhet</p> <p>Användning av historia i underhållning och populärkultur, till exempel med hjälp av sociala medier</p> <p>Undersökning av den egna släktens mikrohistoria: till exempel digital släktforskning utvecklar samarbetet också med vårdnadshavarna</p>	<p>Arbeten som kräver färdigheter i forskning och informationsökning</p> <p>Digital innehållsproduktion och utvärdering av den</p>
<b>Modul 4</b>	<p>Kronologiskt tänkande: uppfatta de stora historiska linjerna och deras betydelse, förändring-kontinuitet, orsakssamband</p> <p>Historiekultur och byggande av identitet</p> <p>Förståelse för historisk empati</p>	<p>Upplevelse och känslor i fråga om kulturarvet: att skapa ljudvärldar från olika tidsperioder, hålla tal, utnyttja film och fiktion, reflektion över kulturupplevelser</p> <p>Små forskningsuppgifter med hjälp av vilka man övar tillämpning av historiekunskap</p> <p>Inlevelsefullt lärande och kreativ bearbetning av kunskap, t.ex. podcast, memes, pitching eller bildanalyser</p> <p>Bearbetning av idéer och ismer med hjälp av olika tillämpande simuleringar</p> <p>Genomgående tematiska forskningsuppgifter</p>	<p>Uppgifter som utförs självständigt och gemensamt och som kräver tillämpnings- och forskningsförmåga</p> <p>Bedömningen kan gälla vissa enskilda, små uppgifter som den studerande producerar.</p> <p>Allt arbete som utförs under lektionerna behöver inte alltid bedömas.</p> <p>Med hjälp av peer review kan man öva sig att ge respons och stärka t.ex. de källkritiska färdigheterna.</p>

<b>Modul 5</b>	<p>Användning av historiska och arkeologiska källor, källor som är typiska för olika tidsperioder</p> <p>Kännedom om historiska uppfattningar som uppkommit vid olika tider och till exempel bedömning av uppfattningar om hur Finland byggts upp</p> <p>Kronologiskt tänkande, förändring-kontinuitet</p> <p>Identifiering av kopplingarna mellan Finlands territorium och dess befolkning samt näromgivningens historia och Europa/världens historia</p> <p>Mångsidiga sätt att producera historisk information ensam och i samarbete med andra: fördjupning av skrivfärdigheterna, mångsidiga sätt att presentera sina resultat</p> <p>Att hitta, bedöma och använda lämpliga informationskällor för temat vid egna arbeten</p>	<p>Kreativ användning av historia, t.ex. mikrohistorisk forskning via människors liv, lärande genom spel</p> <p>Arbets sättet (t.ex. portfolio) övar den studerande att planera sina studier och sitt arbete (självledning och studiefärdigheter).</p> <p>Möjligheter att använda facklitteratur (t.ex. litteraturcirkel)</p> <p>Utnyttjande av den lokala historien i innehållsproduktionen: till exempel intervjuer, dokumentation av landskap, studerandenas egen videoproduktion med hjälp av digitalt berättande</p> <p>Museipedagogik och projekt som genomförs i samarbete med museer</p> <p>Länka Finlands historia till världshistorien</p>	<p>T. ex. portfolioarbete kan bedömas som individuellt eller kollektivt arbete</p> <p>Det som görs under hela kursen möjliggör kan också utvärderas som en arbetsprocess.</p> <p>Utvärdering av digital innehållsproduktion</p> <p>Verktyg för utvärdering av gemensam innehållsproduktion</p>
<b>Modul 6</b>	<p>Användning av begrepp som hänför sig till kulturforskning</p> <p>Förståelse för interkulturell interaktion i ett historiskt och nutida sammanhang:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• orsak och verkan: varför interaktionen varit sådan som den varit</li> <li>• förändring och kontinuitet: hur interaktionen har förändrats, vad har hållits oförändrat</li> </ul> <p>Att kritiskt specificera kulturella skillnader samt identifiera och bryta ner stereotyper</p> <p>Förmåga att ensam eller i grupp producera kulturellt och historiskt kritiskt innehåll</p> <p>Produktion av kritiskt innehåll som kännetecknar historia är en del av den historiska textkompetensen.</p>	<p>Använda begrepp inom kulturforskning i materialbaserade uppgifter</p> <p>Forskningsuppgifter och små pitch</p> <p>Kulturmässa: att presentera kulturfenomen för andra</p> <p>Beaktande av heminternationalism, skolans egen språkreserv och kulturell mångfald</p> <p>Användning av simuleringar och drama: till exempel sedvänjor</p> <p>Uppgifter som ökar studerandenas delaktighet (delaktiggörande av mångkulturella studerande)</p> <p>Multilitteracitet: att öppna begrepp genom spel</p>	<p>Peer review + respons (t.ex. i samband med kulturmässa eller forskningsuppgift)</p> <p>Opponering</p>